

MICHAŁ MUSZYŃSKI

MISSZIÓS PAPI SZEMINÁRIUM
AZ EGRI FŐEGYHÁZMEGYÉBEN

Michał Muszyński a nevem. A Varsói Főegyházmegye papja vagyok, 2012 júliusától azonban Egerben szolgálok a Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium rektoraként. Ezt a szemináriumot szeretném bemutatni, amely létrejöttét dr. Ternyák Csaba egri érsek bátor döntésének köszönheti.

Az Egri Főegyházmegye második papi szemináriumának története 2011-ig nyúlik vissza, amikor az Érsek atya, hosszan tartó megfontolás és imádság, továbbá a Papi Szenátus tagjaival való konzultáció után úgy döntött, hogy elfogadja a Neokatekumenális Út magyarországi felelőseinek javaslatát a Redemptoris Mater szeminárium megnyitását illetően.

A Redemptoris Mater szemináriumok születése

Az első Redemptoris Mater szemináriumot Rómában nyitották meg 1987. november 4-én Szent II. János Pál kezdeményezésére a Neokatekumenális Út alapítói: Kiko Argüello, Carmen Hernández és Mario Pezzi atya együttműködésével. A szemináriumban 72 fiatal kezdte meg a formációt, akik a papi hivatást a neokatekumenális közösségekben ismerték fel, és ezzel a karizmával összhangban kívánták megvalósítani. A szeminárium alapító okiratát a Működési Szabályával és Szabályzatával együtt Ugo Poletti bíboros, a Római Egyházmegye pápai helynöke adta ki 1988. február 14-én.

A római Redemptoris Mater szeminárium alapításának körülményeiről Kiko Argüello 1990. január 18-án mondta a seminaristáknak: „Soha nem terveztük ilyen szemináriumok alapítását és magunk is meglepődtünk, hogy működik az Úr”,¹ néhány évvel később a *30 Giorni* havilapban megjelent interjúban pedig így nyilatkozott: „Ebben az esetben is az Úr vezetett bennünket az eseményeken keresztül. A Pápa (Szent II. János Pál) már korábban elküldött több mint száz családot Dél-Amerika és más világrészek legnehezebb régióiba. Ezek a családok keresztény közösségeket alkottak, amelyekben sokan tértek vissza az egyházba még szekták tagjai közül is. Azonban figyelembe véve a papok kis létszámát, valamint azokat a nehézségeket, amelyek a helyi

¹ PASOTTI, E., *Il Cammino neocatecumenale. 50 anni di iniziazione Cristiana degli adulti*, Cantagalli/Chirico, Siena–Napoli 2018, 133.

papokat várták a nyomornegyedekben, ahol még egy templomépület sem volt, hosszas vívódás után úgy gondoltuk, hogy a Szentatya elé tárjuk a helyzetet. Mi nem akartunk semmilyen rendet vagy mozgalmat alapítani, inkább a plébániai közösségeket terveztük bevonni a missziós tevékenységbe, ahonnan a családjaink származnak. Ezért ajánlottuk a Szentatyának az egyházmegyei missziós szeminárium alapítását, hogy a papokat bárhová küldhessék. A találkozó végén a pápa felállt, és azt mondta, hogy ez jó és az egyháznak szüksége van rá, meg kell valósítani. Így jöttek létre a Redemptoris Mater szemináriumok”²

Honnan jöttek a papi hivatások a neokatekumenális közösségekben? A missziós hivatás a közösségek tagjainak közös jellemző vonása. Már Kiko első katekumenjei között is több, különböző állapotú testvér szerette volna életét az Evangélium hirdetésének szentelni, aminek köszönhetően ők maguk visszakapták az életüket. Ezek családok vagy nőtlen emberek voltak, akik elindultak, hogy más régiókban vagy más országokban itiner katekétákként katekizéseket tartsanak, és az újonnan születő közösségek katekétái legyenek. Később, Szent II. János Pál felhívására válaszul, aki az egész egyházat felhívta az új evangelizálásra, több mint száz család indult el a világ leginkább elkereszténytelenedett vidékeire, amint arra korábban utaltam. A fiatalabb generáció tagjai között mind az új közösségekben, mind a missziós családokban kezdtek születni papi és szerzetesi hivatások. Felfigyelve erre a jelenésre, Kiko, Carmen és Mario atya először a közösségek mintegy 400 hivatásválasztás előtt álló fiatal tagját hívta meg egy néhány napos találkozóra, amely 1983. július 3-án³ a Vatikáni Kertekben, a Lourdes-i barlangnál Szent II. János Pál által celebrált szentmisével zárult. A fiatalok, akik az Isten igéjének hallgatása, illetve a neokatekumenális közösségek szentségi élete által újjászületett családokban nőttek fel, nagylelkűen kezdtek válaszolni Isten hívására. A hivatások felismerésében 1984-től rendkívül hatékony segítségnek bizonyultak a Szent II. János Pál által kezdeményezett Ifjúsági Világtalálkozók. Az első találkozó kapcsán merült fel Kikóban a gondolat, hogy a közösségek fiataljai a találkozóhoz kapcsolódva nézhessenek szembe a hivatás kihívásával, amikor Isten igéjének és az út alapítói igehirdetésének meghallgatása után felállva fejezhetik ki, hogy Krisztust akarják követni a missziós, papi és szerzetesi hivatás útján.⁴

Az első és a következő, az Ifjúsági Világtalálkozók által tartott hivatástisztázó találkozók hatására több helyen is létrejöttek hivatástisztázó központok, hogy támogassák az úton születő fiatal hivatásokat, és hogy azokat verifikálják. Egyfelől jelentkezett tehát a hivatások bősége a közösségek fiataljai körében, másfelől az igény is olyan papokra, akik a Szentatya

² *30 giorni*, novembre 1997, vö. E. Pasotti, op.cit. 134.

³ *Il Cammino Neocatecumenale nei discorsi di Paolo VI e Giovanni Paolo II*, Pro manuscripto, Centro Neocatecumenale Roma 1991, 113–118.

⁴ CAYUELA, A., *Carmen Hernández. Notas biograficas*, Biblioteca de Autores Cristianos, Madrid 2021, 304.

által küldött családokkal együtt misszionáriusokként szolgálhattak a világ leginkább elke-reztyentelenedett régióiban.

Ilyen körülmények között született tehát a korábban említett szeminárium Rómá-ban, továbbá 1987-ben a perui Callao Egyházmegyében a II. János Pál Késői Hivatások Szeminárium, amely később, 1989-ben a Katolikus Nevelés Kongregációjának hozzájárulásával átalakult a II. János Pálról nevezett Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szemináriumává.⁵

Carmen Hernández, aki 2016-ban bekövetkezett haláláig Kiko Argüello mellett a Neo-katekumenális Út kezdeményezője volt, többször is kifejtette kétségeit a szemináriumok ala-pítását illetően. Attól félt ugyanis, nehogy az út ezáltal intézményesüljön és klerikalizálódjon ahelyett, hogy az egyház megújulásának eszközeül szolgálja. Úgy vélte, hogy a hagyományos szemináriumok helyett az eredeti modellt kellene követni, amikor a papságra készülők formációja tapasztalt, az erények és az életszentség terén kipróbált plébánosok mellett kis csoportokban történt, miközben a fiatalok erre kijelölt családoknál laktak, részt vennének a közösségek életében, és elvégeznék a Neokatekumenális Út szakaszait. Végül II. János Pál tekintélye erősítette meg a meggyőződésben, hogy a Redemptoris Mater szemináriumokra Isten kívánságának jeleként és a Neokatekumenális Út gyümölcseként kell tekinteni: „*Kiko és Carmen elképzelése a papi képzés és a Neokatekumenális Út keresztény formációjának össze-kapcsolásáról valóban zseniálisnak bizonyult. Az úton keresztül a fiatalok eljutnak az emberi érettségre, a közösséghez tartozó testvérekkel, fiatal és idősebb, különböző állapotú személyekkel való kapcsolatok révén megfelelő hitbeli nevelésben részesülnek, növekednek a legfontosabb keresztény erényekben, a heti igeliturgiáknak, az Eucharisztia-nak, az együttéléseknek, az út egyes szakaszainak köszönhetően, a katekéták iránti engedelmességben. A szeminárium kiegészíti a papi formációt és a teológiai tanulmányokat*”.⁶

Róma és Callao után 1989-ben 28 szeminaristával Madridban, egy év múlva Varsóban 41 szeminaristával nyitották meg az újabb Redemptoris Mater szemináriumokat, amelyeket azután a következő években újabbak követtek a világ több városában.

Mi a Redemptoris Mater szemináriumok küldetése?

A Neokatekumenális Út véglegesen 2008. május 11-én a XVI. Benedek pápa által jóváha-gyott statútumban a neokatekumenális közösségekből származó papi hivatások kérdését a 18. cikkelyében tárgyalja.

⁵ Uo. 308.

⁶ Vö.: PEZZI, M., *Mirabilia Dei en los 50 años del Camino Neocatecumenal*, Convivencia Inicio curso, Porto San Giorgio 20–23 septiembre 2018, in CAYUELA, A., op.cit., 308.

§1. A neokatekumenális Út, mint a katekezés minden valódi útja, „*eszköz arra, hogy hivatásokat támasszon a papságra, illetve a szerzetesi és apostoli különböző formáiban kibontakozó sajátos Istennek szenteltségre, továbbá hogy egyesek szívében speciális missziós hivatást ébresszen*”⁷.

Ez a száraz, jogi megfogalmazás szintetikusán fogalmazza meg a tapasztalatot. Részesült benne a neokatekumenális közösségek több fiatal tagja, köztük e sorok írója. Az Úr igéjének rendszeres hallgatása által felismerték, hogy Isten őket is arra hívja, hogy Ábrahámhoz, Mózeshez, Józsuéhez, Sámuelhez, Dávidhoz, Péterhez, Andrásához, Jakabhoz és Jánoshoz, Pálhoz és sokakhoz hasonlóan, akiknek életét a Szentírás révén megismerjük, hagyjanak el mindent, és engedjék, hogy Isten szeretete vezesse őket. E személyek esetében „*a Neokatekumenális Út a papságra készülők keresztény nevelésének a püspökök szolgálatára felkínált eszköze is*”⁸.

A statútum 18. cikkelyének két fenti paragrafusát követően, amelyek a közösségek fennállásánál és a közösségeken belül jelentkező papi, szerzetesi, illetve más apostoli hivatásoknak a történelmi összefüggésére mutatnak rá, a 3. paragrafus a Redemptoris Mater szemináriumok természetét határozza meg:

§ 3. A Redemptoris Mater egyházmegyei és missziós szemináriumokat az út nemzetközi felelős csoportjának egyetértésével a megyéspüspökök alapítják. Ezen intézmények az egyházmegyei klerikusok nevelésére és inkardinációjára vonatkozó előírások⁹ és a saját alapokmányaik szabályai szerint működnek, megvalósítva a *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*¹⁰. Ezekben a szemináriumokban a papjelöltek a Neokatekumenális Útban való részvétel révén a nevelés folyamatának sajátos és alapvető elemével találkoznak, ugyanakkor felkészítik őket az „*Isten egész népét szolgáló valódi papi választásra, a papság testvéri közösségében*”¹¹.

Ezechiele Pasotti, aki az első papok között vállalta az itiner katekéta szolgálatot a Neokatekumenális Úton, majd a kezdeményezők csoportjának munkatársa volt, a statútum 18. cikkelyéhez fűzött magyarázatában rámutatott a Redemptoris Mater szemináriumok négy alapvető vonására:

⁷ PAPI KONGREGÁCIÓ, *A Katekézis Általános Direktóriuma*, 1997, 86.

⁸ *A Neokatekumenális Út Statútuma*, Názáreti Család Alapítvány, Budapest 2009, 18 § 2.

⁹ Vö. C.I.C. 232–272. k. és C.C.E.O. 331–366. k.

¹⁰ Vö. KONGREGÁCIÓ A KATOLIKUS NEVELÉSÉRT, *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, 1985, 20–101. sz.

¹¹ II. JÁNOS PÁL, *Pastores dabo vobis*, SZIT, Budapest 1995, 68.

1. Egyházmegyei jelleg. A szemináriumot mindig az egyházmegye püspöke alapítja, a képzés felelőseivel együttműködve az ő illetékességi körébe tartozik a jelöltek felvétele és pappá szentelése, ezt követően tőle kapják kánoni küldetésüket is.
2. Missziós jelleg. Ezek a szemináriumok a Papi Kongregáció 1980. március 25-én kelt *Postquam Apostoli* instrukciójával összhangban nyitottá teszik a helyi egyházat az egyetemes evangelizációra, mivel a jelöltek a püspök előtt kifejezik készségüket, hogy vállalják a küldetést nemcsak olyan helyeken, ahol Isten ígését még soha nem hirdették, de ott is, ahol a paphiány miatt a híveket a keresztény élet gyakorlásától való eltávolodás, sőt a hit elvesztésének veszélye fenyegeti.¹²
3. Nemzetközi jelleg. Abban nyilvánul meg, hogy a szemináriumok az egyház katolicizálásának jeleként az egész világról származó fiatalokat fogadnak, akik a maguk részéről kifejezik készségüket, hogy a világ bármely részére küldhetik őket. A papok rendje természetéből adódóan szorosan együttműködik a püspökök rendjével, és ily módon vesz részt az egyetemes küldetésben, amelyet Krisztus bízott az apostolokra: „*A lelki adomány, melyet a papok a szentelésben kaptak, nem valamilyen korlátozott és egy helyhez kötött, hanem az üdvösség »egészen a föld határáig« (ApCsel 1,8) mindent átfogó egyetemes küldetésére készíti föl őket, mert bármely papi szolgálat Krisztustól az apostoloknak adott küldetés egyetemes távlatában részesedik*”.¹³ A nemzetköziség konkrétan a néhány napos együttélés (lelkigyakorlat) által valósul meg, amelyen részt vesznek a jelöltek és katekétáik az út kezdeményezőivel, és amelyen szabad állapotuk és készenállásuk előzetes ellenőrzését követően elküldik őket a világ bármelyik Redemptoris Mater szemináriumába.
4. Részvétel a neokatekumenális közösség életében. Ez egyaránt vonatkozik arra a közösségre, ahonnan a jelölt származik, és arra, amelybe a szemináriumi képzés idejére bekapcsolódik. A közösségben megy végbe az érett hithez vezető keresztény nevelés folyamata, a keresztény beavatás szakaszai szerint a közösséghez tartozó testvérek körében.¹⁴

Giulio Salimei püspök, a Római Egyházmegye egykori segédpüspöke, aki 10 éven át volt a római Redemptoris Mater szeminárium rektora, egyszer a szeminaristákkal tartott találkozón ezt mondta: „*Vajon a papság, a szemináriumok vagy a keresztény közösségek krízisével szembesülünk? Úgy vélem, az Úr arra mutat rá, hogy a probléma nem a szemináriumban*

¹²Vö: *Directives for Collaboration among Local Churches and in particular for a Better Distribution of the Clergy*. Sacred Congregation for the Clergy, *Postquam Apostoli* Letter, https://www.vatican.va/roman_curial_congregations/cclergy/documents/rc_con_cclergy_doc_25031980_post_en.html – utolsó letöltés: 2023. május 22.

¹³*Presbyterorum ordinis*, 10.

¹⁴PASOTTI, *Il Cammino neocatecumenale*, op.cit., 136.

van, hanem a keresztény közösségben. A keresztény közösség az alap, a talaj, ahol a hivatások csíráznak, növekednek, érlelődnek és gyümölcsöznek. A keresztény beavatás nemcsak a hivatás kiindulási pontja, de elkíséri és erősíti azt”.¹⁵ A keresztény közösség az Isten szeretetének titkába történő beavatás helye: az Atya a Fiú által az Ő Lelkében részesít bennünket Isteni életében, egy új életben. Továbbá bevezet az Isteni ige misztériumába, feltárva annak erejét az igeliturgiák során, Isten igéjének tanulmányozása által. Végül bevezet az egyház szentségeibe, a bűnbánat, mindenekelőtt pedig az Eucharisztia szentségének misztériumába. Ha a papságra készülő jelölt az Eucharisziát a keresztény beavatás teljességeként, húsvéti áldozatként és lakomaként, a Krisztussal való jegyesi egyesülésként és eszkatologikus beteljesedésként éli meg, akkor később mint pap képes lesz azt „*in persona Christi capitis*” bemutatni, az Üdvözítő élő ikonjaként átadva Krisztusnak saját hangját, szívét, kezeit.¹⁶ A közösségben a jelöltek a többi testvérrel együtt nyernek beavatást a vasárnapnak mint az Úr napjának megünneplésébe, a húsvéti szent három nap, a liturgikus év misztériumába, különös tekintettel az advent, a nagyböjt és a húsvét időszakára, a liturgikus év ünnepeiről történő megemlékezésbe. Bevezetik őket az egyház közösségi imájába és a személyes imába; az egyház mint Krisztus teste és mint helyi (közösségi, plébániai, egyházmegyei), illetve egyetemes szinten megvalósuló testvéri *communio* közösségi dimenziójába; az egyház küldetésébe, ami Krisztus küldetésében való részvétel annak különböző formáiban. A közösségben szembesülnek a papi szolgálattal, a szemlélődő élettel és a házaselettel. A keresztény család is a közösségben kapja meg a világosságot és a kegyelmet alapvető küldetésének teljesítéséhez: a hit átadásához a gyermekeknek. Ebben a folyamatban a pap jelenléte a közösség életében különösen fontos a fiatalok számára, akik ily módon egy lehetséges útként ezzel a hivatással is találkozhatnak.¹⁷

„A megyéspüspök illetékessége, hogy az Út nemzetközi felelős csoportjának ajánlására kinevezze a Redemptoris Mater egyházmegyei és missziós szemináriumok rektorát, illetve más elöljáróit és nevelőit. A rektor a püspök nevében és vele szoros együttműködésben felügyeli a szeminaristák tanulmányait és nevelését, és meggyőződik a papságra jelöltek alkalmasságáról”.¹⁸ A statútum 18. cikkelyének 4. paragrafus a szemináriumi elöljárókra és nevelőkre vonatkozik. Ez a paragrafus a Katolikus Nevelés Kongregációjának javaslatára született, amelynek illetékességi köre a statútummal kapcsolatos munkája során a szemináriumokra is kiterjedt.¹⁹ A paragrafus célja biztosítani a szemináriumokban a jelöltek számára, hogy a Neokatekumenális Út „karizmáját” éljék, amely „a keresztény beavatás és a hitre való állandó nevelés egyházmegyei

¹⁵ Vö. *Seminario Missionario Diocesano Redemptoris Mater – Roma – 30 anni*, pubblicazione a cura del Seminario, Roma 2018, 85–89.

¹⁶ Vö. BIFFI, G., *Pecore e pastori. Riflessioni sul gregge di Cristo*, Siena 2008, 206.

¹⁷ PASOTTI, *Il Cammino neocatecumenale*, op.cit., 140.

¹⁸ *A Neokatekumenális Út Statútuma*, op.cit., 18 § 4.

¹⁹ PASOTTI, *Il Cammino neocatecumenale*, op.cit., 140.

megvalósulásának egy formája”,²⁰ valamint a papképzés sajátos formája az egyházmegyei missziós szemináriumokban. Ez nagyon fontos mind a seminaristák képzésében, mind a már felszentelt pap szolgálatában, akár az egyházmegyében, akár az „ad extra” misszióban. A római Redemptoris Mater szeminárium növendékeinek audienciáján 2004-ben Szent II. János Pál pápa a következő szavakban foglalta össze az egyházmegyei és a missziós jelleg kapcsolatát: „Kerülni kell a hamis alternatívát az abban az egyházmegyében, amelyhez tartoztok végzett pasztorális szolgálat és az egyetemes, egészen a világ legvégső határáig szóló misszió között, mely magában a Krisztus papságában való szentségi részesedésekben gyökerezik (vö. Pastores dabo vobis, 17–18), és amelyre ti különösen is felkészültek vagytok a Neokatekumenális Út tapasztalata által. A konkrét helyezések a püspöktől függ, aki mind saját egyházmegyéjének szükségéit, mind az egyetemes misszió szükségéit szívében hordozza. Döntéseit bizalommal és szívbeli engedelmisséggel fogadva megtaláljátok békéteket és benső nyugalmatokat, és mindenesetre ki tudjátok fejezni missziós karizmátokat, tekintettel arra, hogy a pasztorális munkát itt, Rómában most is, és a jövőben még jobban is az evangelizáció prioritása kell hogy jellemezze”²¹

A Redemptoris Mater szemináriumok további, kevésbé lényeges meghatározó jegyei közül Pasotti atya a következőket említi:

- ünnepélyes énekes reggeli zsolozsma, csendes imádság keretében végzett elmélkedéssel, ami együtt alkotja az egyórás reggeli imádságot;
- az Eucharisztia esti ünneplése a nyugalom, béke és az egység légkörében;
- napközi imaóra éneklése;
- *scrutatio*: délután, az iskolai elfoglaltságoktól szabad időben elmélkedés a következő vasárnapi evangéliumról, imádságos lélekkel és Isten ígéjére figyelve, vesperással zárva;
- „*regula socii*”: Jézus példáját követve, aki kettesével küldte tanítványait, ami később a monasztikus élet gyakorlata is lett, a seminaristák csak egyik társuk kíséretében hagyhatják el a szemináriumot; így járnak a plébániai közösségbe, ahol folytatják az utat úgy, hogy jól megismerhessék és kölcsönösen segíteni tudják egymást saját gyengeségükkel vívott küzdelmükben;
- bizonytalanság: a seminaristákat a pénz nélküli életre nevelik: nincs zsebpénz, ha valakinek valamire szüksége van, a rektortól kéri;
- őszinteség: a keresztény közösség őszinteségre nevel, és arra, hogy kölcsönösen bocsánatot kérjünk (az előjárókra is vonatkozik) ítélezés vagy panaszok esetén;
- egység és engedelmisség, a testvérek iránti szolgálat jeleként;
- csoportos együttélés: a seminaristák havonta egyszer kb. 12 fős csoportokban egy napot a szemináriumon kívül töltenek, közösen imádkoznak, beszélgetnek, ebédelnek, és együtt töltik az időt;

²⁰ A Neokatekumenális Út Statútuma, op.cit., 1 § 2.

²¹ Vö.: *L'Osservatore Romano*, 2004 március 19. in PASOTTI, *Il Cammino neocatecumenale*, op.cit., 143.

- itinerancia: a képzés ideje alatt a szeminaristák két-három évre elhagyják a szemináriumot, hogy egy misszióban működő evangelizáló közösséghez csatlakozzanak, és így konkrét missziós képzésben részesüljenek.²²

Bár első ránézésre a Redemptoris Mater szemináriumok képe talán túl idealizáltnak látszik, a leírtak mögött immár harmincöt év gyakorlata rejlik, ami megmutatta a bennük rejlő erőt. A mai fiatalok nagyon gyakran hordoznak már gyermekkoruktól a rendezetlen életből fakadó sebeket, amit most még inkább felerősít az internet negatív oldala, ahol az érzelmi vagy szexuális életet érintő minden lehetséges deviancia elérhetővé válik számukra. Annál nagyobb örömet jelent azoknak a fiataloknak a példája, akik eljutnak az emberi érettségre mind az érett hitre vezető keresztyén beavatás, mind a napjaink kihívásaira felkészítő intellektuális képzés, mind az egyház egyházmegyei, illetve egyetemes missziós keretein belüli papi szolgálatra történő felkészülés terén.

Az egri Redemptoris Mater szeminárium

Az Egri Főegyházmegyében a Redemptoris Mater szeminárium megnyitását dr. Ternyák Csaba érsek kezdeményezte. Kérésére válaszolva a szemináriumok jelöltjeinek Porto San Giorgio-i együttélésén az olaszországi Marche régióban 2011 szeptemberében megalakult a leendő szeminárium magját képező csoport. Két szeminaristából, akik más Redemptoris Mater szemináriumból jöttek, valamint hat fiatalból, akik akkor kezdték a formáció útját. A csoportot négy magyar, egy olasz, egy spanyol, egy brazil és egy lengyel fiatal alkotta. Mivel az út nemzetközi felelős csoportja által kijelölt rektor előzetes kötelezettségei miatt egyelőre nem tudta átvenni az új megbízásával járó feladatokat, a csoport felügyeletével ideiglenesen Ailer Gellértet, a Washingtoni Főegyházmegye papját bízták meg, aki 2010. január 1-től ad gentes missziós papi szolgálatot látott el Miskolcon. A külföldi fiatalok elkezdtek magyarul tanulni Mártonffy Zsuzsanna vezetésével, aki később több éven át folytatta ezt a szolgálatot, a magyarok pedig megkezdték tanulmányaikat az Egri Hittudományi Főiskolán. Ebben az első évben a jelöltek a neokatekumenális közösségekhez tartozó miskolci családoknál laktak, mindennap összegyűltek közös imára Gellért atyával, és részt vettek a neokatekumenális közösségek életében.

2012 áprilisában Ternyák Csaba részt vett a Püspökök Együttélésén a Szentföldön, amelyet a Neokatekumenális Út nemzetközi felelős csoportja szervezett azzal a szándékkal, hogy a résztvevők „első kézből” ismerhessék meg a Neokatekumenális Utat és gyümölcsseit. Április 15-én, az Isteni Irgalmasság Vasárnapján itt, a jeruzsálemi Utolsó Vacsora Termében,

²² PASOTTI, *Il Cammino neocatecumenale*, op.cit., 143–144.

az Eucharisztia és a papság szentségének alapítása helyszínén bemutatott szentmisén írta alá az egri Redemptoris Mater szeminárium alapító rendeletét. Ebben olvassuk: „*Hosszasan megvizsgálva, megimádkozva és mérlegelve a Szentlélek fényénél azt a javaslatot, hogy létesítsék egy Egyházmegyei Nemzetközi Missziós Szemináriumot az Új Evangelizáció számára, bízva abban, hogy helyes módon értelmezem a Szentatya lelkipásztori gondolkodásait, kikérve az Egyházmegyei Papi Szenátus beleegyezését is, a jelen Rendelettel MEGALAPÍTOM Az Egyházmegyei Nemzetközi Missziós Szemináriumot Papok képzésére, az Új Evangelizáció számára, a Boldogságos Szűz Mária, a „Redemptoris Mater” oltalma alatt*”.²³ A szeminárium növendékei az Egri Hittudományi Főiskola hallgatói lesznek, a szeminárium székháza Egerben (Eger, Széchenyi u. 29.) van, és közvetlenül az Ordináriustól függ.²⁴

A Megalapító renDELETEH csatolták:

- a 2012. április 12-i keltezésű statútumot, amelyben a „Seminario Diocesano Missionario Redemptoris Mater” (Egyházmegyei Redemptoris Mater Missziós Szeminárium) név szerepel, a tevékenységi kör meghatározásánál pedig ez áll: „papképzés az új evangelizáció számára”;²⁵
- a 2012. április 12-i keltezésű ÉleTSZABÁLYT.²⁶

A statútum az a hivatalos okirat, amely definiálja a szeminárium lényegét, meghatározza annak címét, célját, a jelöltek felvételének és itt nevelt papok különös, missziós feladatainak alapelveit, inkardinációjuk alapelveit, az Egri Főegyház megyében töltendő szolgálatuk idejét és a főegyház megye határán kívüli missziós szolgálat vállalásának lehetőségét, meghatározza a szemináriumi képzésnek az Egyházi Tanítóhivatal által kijelölt alapjait, a szeminaristák részvételét a Neokatekumenális Út életében, ami a leendő papok számára az elsődleges lelkipásztori eszköz ahhoz, hogy az „*eltávolodott keresztények újra felfedezzék a Kereszttség ajándékát, az ateistákat pedig elvezessék a hitre, és tanúskodni tudjanak arról a Kereszttség és a BérMálás Szentségének erejében, táplálékot merítve a Legszentebb EucharisZTIÁBÓL*”.²⁷ Meghatározza továbbá az Egri Hittudományi Főiskolán folyó filozófiai és teológiai képzés alapjait, kijelöli a szeminárium védőszentjeit: Mária, az Üdvözítő Anyja és a Magyarok Nagyasszonya, Szent János Apostol és Evangélista, az egri főegyház megye védőszentje, Szent Anna, Szent István, Magyarország Királya, Árpád-házi Szent Erzsébet

²³ TERNYÁK Cs., *Megalapító Rendelet*, Jeruzsálem, 2012. április 15, 470/2012.

²⁴ Vö. Uo.

²⁵ TERNYÁK Cs., *Statuto del „Seminario Diocesano Missionario Redemptoris Mater” per la nuova evangelizzazione*, Gerusalemme, Cenacolo, 12 aprile 2012, 470/2012.

²⁶ TERNYÁK Cs., *Regola di vita del „Seminario Diocesano Missionario Redemptoris Mater” per la nuova evangelizzazione*, Gerusalemme, Cenacolo, 12 aprile 2012, 470/2012.

²⁷ TERNYÁK, *Statuto*, op. cit., 7.

és Avilai Szent Teréz.²⁸ Az okirat emellett meghatározza a szeminárium szerveit, amelyet a rektor, a vicerektor és a spirituális alkotnak a Lelkipásztori Tanács és az Adminisztrációs Tanács támogatásával, joghatóságuk és kinevezésük, a vezetés, a jogi képviselő és a helyettesítés alapelveit, mindkét tanács megválasztásának alapelveit és tevékenységi körük kereteit, továbbá biztosítja a magyarországi Neokatekumenális Út Felelős Csoportjának részvételét a szeminárium Lelkipásztori Tanácsában annak érdekében, hogy a lehető legteljesebb egységet biztosítsa az új evangelizációra irányuló lelki és pedagógia képzésben, valamint a felszentelt papoknak az út családjaival és közösségeivel való együttműködése terén.²⁹

Az Életszabály huszonöt pontot tartalmaz, öt részre osztva:

- I. Missziós formáció
- II. Hitélet
- III. Elkötelezettség a tanulmányok terén
- IV. Felkészülés a lelkipásztori tevékenységre
- V. A felelős személyek szolgálata

Ez a dokumentum a nevelőknek és a seminaristáknak egyaránt szóló irányelveket tartalmaz, amelyek arra szolgálnak, hogy a szeminárium és a papok is megőrizték karizmájukat az új evangelizáció szolgálatában: *„A Redemptoris Mater Egyházmegyei Missziós Szeminárium tehát új típusú egyházmegyes papokat képez, a II. Vatikáni Zsinat és az Egyházi Tanítóhivatal szellemében. A leendő papot az izoláció és az individualizmus leküzdésére kell nevelni, hogy képes legyen odaadóan szeretni Istent és embertársait, hogy tisztelje az intézményes formákat, rendelkezzen a kontempláció adományával, hogy könnyebb legyen számára az imádság, az Igével való táplálkozás segítse a dinamikus, missziós buzgósággal teli életben”*.³⁰ A szabály a következő imával zárul: *„A mi Urunk, Jézus Krisztus, aki nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy szolgáljon, adja meg nekünk az Ő Lelkét, hogy egyedüli örömjünknek és egyedüli dicsőségünknek azt tartsuk, hogy hasonlókká váljunk Hozzá, aki vállalta, hogy keresztre feszítsék a föld minden bűnös embere iránti szeretetből. Ővé legyen a dicsőség mindörökkön örökké. Ámen. Üdvöztönk Anyja, könnyörögj érettünk!”*³¹

A 2012–2013-as tanévvel új fejezet kezdődött szemináriumunk életében. A seminaristák az újonnan érkezett rektorral együtt beköltöztek az egri szeminárium központjába, amelyet a Szent Anna-kápolna mellett, az Irgalmas Nővérek volt kolostorának épületében alakítottak ki. Az Érsek atya támogatásának és a magyarországi, valamint külföldi neokatekumenális

²⁸ Uo. 9.

²⁹ Uo. 13.

³⁰ TERNYÁK, *Regola di vita*, op. cit., 7.

³¹ Uo, *Conclusione*.

közösségekhez tartozó több testvérünk áldozatkész segítségének köszönhetően sikerült az épületet a szeminárium igényei szerint átalakítani, kialakítva egy kápolnát az Eucharisztia bemutatására, valamint az ún. Isteni Ige Szentélyét, ahol a Legméltóságosabb Oltáriszentséget őrizzük, és amely egyben a szemináriumi közösség mindennapi közös és egyéni imáinak helye, továbbá az Isteni ige fürkészésének helye, amelyet péntek délutánonként közösen, illetve az imaidőben egyénileg végzünk. Egy jól felszerelt könyvtár és egy saját konyhával rendelkező étkezőt is sikerült berendezni. A szeminárium székhelyének ünnepélyes felszentelését 2013. január 30-án Ternyák Csaba érsek végezte.

2014-ben két növendékünket szentelték pappá: Vadászi Lászlót és Varga Pált, akik a londoni, illetve a torontói Redemptoris Mater szemináriumokból jöttek át az egri szemináriumba. A következő papszentelésekre csak 2019-ben került sor, mivel a szokásos hatéves filozófiai és teológiai tanulmányok mellett szeminaristáink legalább kétéves missziós-lelkipásztori gyakorlaton is részt vesznek: a magyarok külföldön, míg a külföldiek Magyarország területén. Az első papok, akik a teljes szemináriumi formációt az egri Redemptoris Mater szemináriumban végezték, a 2019-ben szentelt Resch testvérek, András és Tamás. Ezt követte az első külföldi növendék, a brazíliai Thiago Jackson Pinhero Costa szentelése (2020). A következő években szentelt papjaink: Jorge Luis Altamirano Mendez Nicaraguából és Noel Benedict Antasoda Tajos a Fülöp-szigetéről (2021), Michele Gervasoni Olaszországból, Herbst Ádám Magyarországról, Carlos Sirer Melis Spanyolországból (2022). Jelen cikk írásakor, 2023-ban papszentelésre készül Czárán Bálint Magyarországról és Pietro Trevisan Olaszországból. Diakónusszentelés előtt áll: Adolfo Enrique Parra Molina Kolumbiából.

Felszentelt papjaink a főegyházmegye egyházközségeiben szolgálnak: Varga Pál plébániai kormányzó és 2020-tól a szeminárium spirituálisa, négyen káplánok, missziós szolgálatot ketten végeznek: egyikük Debrecenben, a másik Munkácson, ketten kiegészítő tanulmányokat folytatnak Rómában.

Valamennyi papunk, csakúgy, mint szeminaristáink és a szemináriumi nevelők is, részt vesznek az Egerben, Miskolcon és Budapesten működő neokatekumenális közösségek életében. A cikk írása idején négy szeminaristánk van missziós gyakorlaton: Etiópiában, Miskolcon, Budapesten és Egerben.

A papképzés speciális formája és az érett hitre nevelés között megvalósuló szintézis a Neokatekumenális Út keretein belül papjaink tevékenységében termi meg gyümölcsait az Egri Főegyházmegye konkrét egyházi közösségeinek, plébániáinak életében. Bízunk benne, hogy Eger missziós szemináriumunk hozzájárul az egyház tevékenységének kiterjesztéséhez azokra is, akik ma még nem hallottak Isten szeretetéről, Krisztus evangéliumának jó híreről.

A cikk szövegének magyar nyelvű megfogalmazásában és lektorálásában nyújtott segítségért köszönetemet fejezem ki Koncz Évának.